

Vážení čtenáři, na stránkách Praktického lékařství se v každém čísle setkáváte s autodidaktickým testem, který ověří, jak pečlivě jste pročetli publikované články. Jistě Vás potěší, že za správné zodpovězení otázek můžete získat body ČLnK. Bodové ohodnocení každého testu je stanovováno redakční radou časopisu individuálně dle jeho náročnosti. Za správné zodpovězení tohoto testu můžete získat **4 body při správnosti nad 90 % a 2 body při 90–75 %**. Podmínkou přístupu na autodidaktické testy je zakoupení předplatného na rok 2013. Všichni předplatitelé si navíc musí znovu zažádat o potvrzení výhod, které se vždy udělují na daný kalendářní rok. Návod ke zpřístupnění autodidaktických testů i archivu článků najdete na www.praktickelekarenstvi.cz. Test se skládá ze 20 otázek, na každou existuje alespoň jedna správná odpověď. Odpovědi na otázky jsou v souladu s informacemi v příslušných článcích, řešení najdete v příštím čísle. Odpovědi vyplňujte do **20. listopadu 2013**, poté bude test z tohoto čísla uzavřen.

1 Volně prodejné přípravky s jódem lze podat:

- a) bez námitek všem, kdo si o ně řeknou
- b) těhotným ženám, jinak s opatrností
- c) osobám s onemocněním štítné žlázy se raději nedoporučují (vyjma případu těhotenství)
- d) s upozorněním, že vyšší příjem jódu může zhoršit autoimunitní zánět štítné žlázy

2 Screening autoimunitních tyreopatií v těhotenství v České republice:

- a) není plošně zaveden, ale je doporučen Českou endokrinologickou společností
- b) je plošně zaveden
- c) záleží na informovanosti lékařů, zda pošlou těhotnou ženu co nejdříve na vyšetření štítné žlázy
- d) sestává ze stanovení TSH, FT4 a protilátek proti TPO

3 Užívání levothyroxinu v těhotenství:

- a) je škodlivé pro plod
- b) je naprosto zásadní pro správný vývoj plodu, pokud má těhotná žena hypotyreózu
- c) je lepší v nadbytečné dávce než v dávce nedostatečné
- d) se může kombinovat se suplementací jódem v dávce 100 ug/d

4 Tapentadol je řazen mezi:

- a) neopioidní analgetika
- b) silná opioidní analgetika
- c) slabé opioidy
- d) NSA

5 Duální efekt účinku vykazují:

- a) morfin a tapentadol
- b) morfin a tramadol
- c) tapentadol a tramadol
- d) morfin, tramadol a tapentadol

6 Silné opioidy:

- a) jsou kontraindikovány u onkologické bolesti
- b) mají preskripční omezení pouze na onkologii a algeziologii
- c) využívají se výhradně v monoterapii
- d) nevykazují orgánovou toxicitu

7 V kolika procentech se podílí bakterie na vzniku respiračních infekcí?

- a) 20–30 %
- b) 4–20 %
- c) 80–96 %
- d) 40–60 %

8 Které jsou nejčastější bakterie jako příčina zánětu v dýchacích cestách:

- a) *Moraxella catarrhalis* a *Klebsiella pneumoniae*
- b) *Staphylococcus aureus* a *Proteus*
- c) *Mycoplasma pneumoniae* a *Chlamydie*
- d) *Haemophilus influenzae* a *Streptococcus pneumoniae*

9 Mezi signály, které mohou upozornit na riziko osteoporózy, patří:

- a) zlomenina krčku kosti stehenní v 1. příbuzenské linii
- b) vysoká tělesná hmotnost s body mass indexem nad 25
- c) hypotyreóza
- d) opakovaný recept se 4 mg methylprednisolonu

10 Vyberte správné tvrzení týkající se glukokortikoidy indukované osteoporózy:

- a) riziko fraktur vzniká při souvislé i přerušované léčbě v závislosti na dávce glukokortikoidu
- b) T-skóre $\leq -1,5$ může signalizovat potřebu zahájení terapie osteoporózy
- c) po prodělané zlomenině by měla být terapie osteoporózy zahájena bez ohledu na hodnotu T-skóre
- d) v případě T-skóre $< -2,5$ je možné podávat 35 mg alendronátu nebo 15 mg risedronátu

11 Co doporučovat při suplementaci vápníkem a vitamínem D?

- a) přípravky s obsahem uhličitanu vápenatého obvykle podávat navečer a po jídle
- b) upozornit a případně vhodně upravit užívání antacid, simetikonu a levothyroxinu z důvodu snížené absorpce vápníku
- c) zajistit celkový denní příjem vápníku a vitamínu D (včetně potravy) u dospělého jedince rovnající se 1 000 mg, respektive 400 IU
- d) u pacientů, kteří netolerují suplementaci léčivými přípravky, lze nahradit přísun vápníku a vitamínu D stravou bohatou na ořechy a mléko

12 Vyberte, která trojkombinace spolu souvisí:

- a) ibandronát – riziko jícnových ulcerací – interakce s ibuprofenem nebo theofylinem
- b) denosumab – intramuskulární podání – podání jednou za půl roku
- c) stroncium ranelát – podání 2 hodiny po jídle – minimalizace nežádoucích účinků
- d) ibandronát – intravenózní podání – výskyt teploty, bolesti hlavy a svalů

13 Mikonazol je:

- a) polyenové antimykotikum
- b) azolové antimykotikum ze skupiny derivátů imidazolu
- c) azolové antimykotikum ze skupiny derivátů triazolu
- d) antimykotikum ze skupiny echinokandinů

14 Mikonazol:

- a) je snadno rozpustný ve vodě
- b) je relativně stabilní v širokém rozmezí pH (3–10)
- c) zbarvuje léčivé přípravky do žluta až žlutohněda
- d) je kompatibilní s běžnými krémovými základy (Ambiderman, Excipial krém, Neoquasorbový krém)

15 Mikonazol nebo mikonazol-nitrát se používá k přípravě:

- a) hydrofilních krémů k léčbě kožních a slizničních mykóz
- b) tobolek nebo sirupu k perorální léčbě mykotických infekcí
- c) zinkové masti k ošetření plenkové dermatitidy
- d) vaginálních čípků k léčbě vaginálních mykóz

16 Vyberte správná tvrzení:

- a) mikonazol se v terapeutických koncentracích rozpouští v propylenglykolu
- b) mikonazol se rozpouští v bílé vazelině za vzniku roztokové masti
- c) orální gel s mikonazolem je účinnější v léčbě orofaryngeálních kandidóz než nystatinová suspenze
- d) orální gel s mikonazolem je určen pouze dospělým pacientům

17 Suplementace vitamínu D v období laktace:

- a) je důležitá pro saturaci organismu kojence vitamínem D
- b) je důležitá pro saturaci organismu matky vitamínem D
- c) nemá pro matku ani kojence význam
- d) je důležitá pro saturaci organismu matky i kojence vitamínem D

18 Pro vitamin C v těhotenství platí:

- a) jeho potřeba se v graviditě nemění, ale sérové hladiny vitamínu fyziologicky klesají
- b) jeho potřeba je v graviditě vyšší, ale sérové hladiny vitamínu fyziologicky stoupají
- c) vysoké hladiny vitamínu zřejmě souvisí s oxidativním stresem a předčasnými porody
- d) nízké hladiny zřejmě souvisí s oxidativním stresem a předčasnými porody

19 Pro vitamin D platí:

- a) u osob starších sedmdesáti let je potřeba zvýšit jeho příjem na 15 µg denně
- b) u osob starších sedmdesáti let je potřeba zvýšit jeho příjem na 10 µg denně
- c) u dětí je podle některých doporučení vhodné ho podávat v zimních měsících až do období puberty
- d) podle všeobecně platných doporučení je plošně podáván dětem hned od narození po dobu 12 měsíců

20 Pro kyselinu listovou a metafolin neplatí:

- a) biologická dostupnost metafolinu je vyšší, proto by měl být upřednostňován
- b) podávání kyseliny listové může maskovat případný deficit pyridoxinu
- c) metafolin má nižší účinnost u osob s deficitem methylidihydrofolátreduktázy
- d) kyselina listová je vylučována do mateřského mléka nezávisle na nutričním příjmu matkou

Správné odpovědi z testu číslo 3 / 2013: 1. b; 2. b; 3. b, c; 4. a; 5. c; 6. a, c; 7. d; 8. b, d; 9. d; 10. a; 11. b; 12. c; 13. a, c; 14. a, c; 15. b, d; 16. c; 17. b, c; 18. a, b; 19. b; 20. c